

۱۳۹۳/۰۷/۰۲ - ۵/۵۰۰۰۰/۵۲۷۲/۱۰۰

شیوه‌نامه ساماندهی امور تدریس ۲ (بازنگری)

شده ۱۳۹۴

مقدمه

با هدف ارتقای کیفیت فعالیتهای آموزشی و پژوهشی در دانشگاه و به منظور ساماندهی و تعیین چارچوب جذب و بکارگیری استادان، به ویژه مدرسان مدعو در پردیس‌های دانشگاه بر اساس تجربه اجرای «دستورالعمل ساماندهی امور تدریس در دانشگاه فرهنگیان» (مصوب جلسه شماره یک مورخ ۹۲/۰۹/۱۸ شورای دانشگاه) و با رعایت مقررات آیین‌نامه‌های استخدامی اعضای هیأت علمی و غیر هیأت علمی دانشگاه، «شیوه‌نامه ساماندهی امور تدریس در دانشگاه فرهنگیان (۲)» (مصوب هشتمین جلسه مورخ ۱۳۹۳/۰۶/۲۵ شورای دانشگاه) تنظیم شده است.

ماده ۱: واحد موظف تدریس

۱ - واحد موظف تدریس اعضای هیأت علمی تمام وقت دانشگاه (که وظایف مدیریت به عهده ندارند) بر حسب مرتبه علمی و آیین‌نامه‌های مربوط به شرح جدول زیر است:

واحد موظف تدریس عضو هیأت علمی تمام وقت			
استاد	دانشیار	استادیار	مربی
۸	۹	۱۰	۱۲

۲ - سقف واحد موظف تدریس مدرسان و دبیران تمام وقت (مامور یا موظف) بر اساس سابقه خدمت آنان به شرح جدول زیر است:

عنوان شغلی	سابقه (به سال)	کارشناسی ارشد	دکترا
مدرس	بیش از ۲۰	۱۶	۱۴
	کمتر از ۲۰	۱۸	۱۶
دبیر	بیش از ۲۰	۱۸	۱۶
	کمتر از ۲۰	۲۰	۱۸

۳- واحد موظف تدریس عضو هیأت علمی، مدرس و دبیر تمام وقت (مامور یا موظف) دارای سمت اجرایی (پست‌های سازمانی مصوب ستاره‌دار) به شرح جدول زیر است^۱:

پست‌های سازمانی مصوب ستاره‌دار	هیأت علمی	مدرس (دکترا ^۲)	دبیر (دکترا ^۳)
رئیس دانشگاه	۱	۱/۴	-
معاون دانشگاه	۲	۲/۸	-
رئیس مجتمع آموزش عالی / مدیریت امور پردیس‌های استان	۳	۴/۲	۴/۸
رئیس پردیس / رئیس مرکز ستادی / رئیس دانشکده / رئیس پژوهشکده / معاون مدیر استانی / مدیرکل ستادی	۴	۵/۶	۶/۴
معاون پردیس / مدیر حوزه ستادی / معاون مدیر کل ستادی / معاون دانشکده / معاون پژوهشکده و سرپرست واحد دانشگاهی تابعه ^۴	۵	۷	۸

^۱ مواردی که در آیین‌نامه استخدامی دانشگاه ذکر نشده، طبق ماده ۱۲۰ آیین‌نامه مذکور برابر مقررات دانشگاه تهران عمل شده است.

^۲ در مواردی که مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد است، میزان موظف همانند دبیر با مدرک دکتراست.

^۳ انتصاب دبیر با مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد در این پست‌ها ممنوع است.

۹/۶	۸/۴	۶	مدیر گروه آموزشی / معاون مدیر حوزه ستادی
۱۱/۲	۹/۸	۷	معاون مدیر گروه آموزشی

۴- پردیس‌ها می‌توانند از خدمات اعضای هیأت علمی و مدرسان دانشگاه فرهنگیان و یا دبیران تمام وقت (مامور یا موظف) دارای «گواهی صلاحیت تدریس» با رعایت سقف ساعات کار آنان، مشروط به آنکه فاقد مسئولیت اجرایی باشند، حداکثر به میزان (۱۲) واحد معادل در نیمسال به منظور تدریس در ازای پرداخت حق‌التدریس استفاده کنند.

۵- پردیس‌ها می‌توانند از خدمات اعضای هیأت علمی آموزشی سایر دانشگاهها و موسسات آموزش عالی دولتی (برابر ماده ۳۲ آیین نامه استخدامی هیأت علمی) با موافقت کتبی موسسه محل خدمت و رعایت سقف ساعات کار آنان حداکثر به میزان (۱۲) واحد معادل و از خدمات سایر گروه‌های شغلی و اشخاص غیرشاغل دارای مدرک دکترای تخصصی (یا دانشجوی دکتری پس از گذراندن امتحان جامع برای پردیس‌های واقع در مناطق محروم) تا سقف ۱۲ واحد معادل در نیمسال به منظور تدریس در ازای پرداخت حق‌التدریس استفاده نمایند^۴.

تبصره- افزایش سقف حق‌التدریس تا هشت واحد مازاد، صرفاً برای مشارکت در فعالیت‌های مرتبط با راهنمایی و مشاوره پایان‌نامه دانشجویان دوره‌های تحصیلات تکمیلی و منحصرأ برای بکارگیری اعضای هیأت علمی و مدرسان دارای مدرک تحصیلی دکترای مشغول به کار در دانشگاه یا اعضای هیأت علمی دارای مراتب بالاتر از استادیار دانشگاههای دولتی کشور بلامانع است.

۶- استفاده از خدمات اعضای هیأت علمی بازنشسته دانشگاههای دولتی به تجویز ماده (۱۰۳) آیین‌نامه استخدامی اعضای هیأت علمی با رعایت مقررات مربوط حداکثر تا سقف هشت واحد معادل تدریس به صورت حق‌التدریس مجاز است. همچنین بکارگیری مدرسان بازنشسته

^۴ آن دسته از معاونین اداری مالی پردیس‌ها و مراکز و مدیریت استان که عضو هیأت علمی و یا دارای حکم مدرسی باشند، مشمول تدریس موظف می‌شوند.

^۵ بکارگیری معلمان دارای مدرک کارشناسی ارشد که امتیاز صلاحیت تدریس در دانشگاه را کسب کرده‌اند برای تدریس در دوره‌های کارشناسی پیوسته فقط در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ مجاز است.

با رعایت تبصره ۲ ماده ۷۸ آیین نامه استخدامی اعضای غیر هیات علمی تا سقف ۸ واحد معادل تدریس مجاز است .

۷- در صورتیکه تدریس موظف عضو هیات علمی، مدرس یا دبیر تمام وقت در پردیس تکمیل نشود، عضو مکلف است با هماهنگی رئیس پردیس محل خدمت، باقیمانده واحد موظف خود را در پردیس دیگر استان، با رعایت سایر مقررات مربوط، تکمیل نماید.

تبصره: برگزاری کارگاه آموزشی (در امور آموزشی، پژوهشی، فرهنگی، دانشجویی و ...) برای معلمان راهنما، دانشجویان و مدرسان پردیس به تناسب زمان آموزش به عنوان خدمت موظف آموزشی قابل محاسبه است.

۸ - استفاده از خدمات اعضای هیات علمی، مدرسان و دبیران تمام وقت که سمت های اجرایی دارند، حداکثر تا سقف هشت واحد معادل حق التدریس، صرفاً در خارج از اوقات موظف اداری، با رعایت مقررات مربوط بلامانع است.

۹- کسر واحد موظف تدریس اعضای هیات علمی تمام وقت جانباز و سایر مشمولین ایثارگر مطابق مواد (۲۷) و (۲۸) آیین نامه استخدامی اعضای هیات علمی خواهد بود.

جدول کسر واحد موظف تدریس اعضای جانباز

کسر واحد موظف تدریس	درصد جانبازی	ردیف
۱ واحد	تا ۲۴ درصد	۱
۲ واحد	۲۵ تا ۳۹ درصد	۲
۳ واحد	۴۰ تا ۶۹ درصد	۳
۵ واحد	۷۰ درصد و بالاتر	۴

۱۰- پردیس‌ها می‌توانند از میان دبیران رسمی آموزش و پرورش که دارای مدرک دکترای تخصصی و گواهی صلاحیت تدریس در دانشگاه فرهنگیان هستند، اشخاص دارای توانمندی ویژه را - مشروط به وجود دروس کافی طی یک سال تحصیلی - شناسایی و برای ماموریت تمام وقت آنان در قالب آیین‌نامه استخدامی اعضای غیرهیات علمی اقدام کنند. در صورت نبود درس کافی، اقدام به ماموریت پاره‌وقت این قبیل دبیران، بلامانع است.

۱۱- پردیس‌ها برای تدریس تمامی دروس اعم از نظری، عملی، کارگاهی، آزمایشگاهی و کارورزی فقط می‌توانند از اشخاص دارای «گواهی صلاحیت تدریس»، با اولویت دارندگان مدرک دکترا، دعوت به کار نمایند.

تبصره ۱: صدور گواهی تدریس و بکارگیری کارکنان پردیس (با مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد) برای تدریس دروس مختلف اعم از نظری، عملی، کارگاهی، آزمایشگاهی و کارورزی در تمامی واحدهای پردیس محل خدمت ممنوع است.

تبصره ۲: آن دسته از کارکنان پردیس که دارای مدرک تحصیلی دکترای تخصصی هستند، در صورت داشتن گواهی صلاحیت تدریس و نیاز گروه‌های آموزشی، مجازند خارج از وقت اداری در پردیس محل خدمت و غیر آن تا سقف ۸ واحد به صورت حق التدریس به تدریس بپردازند.

ماده ۲: نحوه صدور گواهی صلاحیت تدریس

۱۲ - تمامی مدرسان مدعو برای تدریس در دانشگاه فرهنگیان نیاز به «گواهی صلاحیت تدریس» دارند. اعضای هیات علمی و مدرسان دانشگاه فرهنگیان و اعضای هیات علمی سایر دانشگاه‌های دولتی کشور از این قاعده مستثنا هستند.

۱۳- شرایط لازم برای کسب «گواهی صلاحیت تدریس» به شرح زیر است:

- مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر از دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی و پژوهشی دولتی و غیردولتی داخلی و خارجی مورد تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت

و درمان و آموزش پزشکی، یا مدرک حوزوی با رعایت طبقه‌بندی گواهی‌نامه‌های مربوط مطابق مصوبه جلسه ۳۶۸ مورخ ۱۱/۳/۷۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی.

- داشتن سابقه تدریس حداقل یک نیمسال در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی یا سه سال سابقه تدریس موفق و مرتبط با رشته تحصیلی در دوره‌های مختلف تحصیلی آموزش و پرورش برای دارندگان مدرک دکتری و داشتن حداقل یکسال سابقه تدریس در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی یا پنج سال سابقه تدریس موفق و مرتبط با رشته تحصیلی در دوره‌های مختلف تحصیلی در آموزش و پرورش برای دارندگان مدرک کارشناسی ارشد.

- داشتن صلاحیت عمومی ملزم به تایید مراجع ذیصلاح (اعلام نظر حراست دانشگاه) است.

- کسب حداقل ۱۰۰ امتیاز (۶۰ درصد امتیاز کل) از مستندات و مصاحبه علمی بر اساس مفاد مطرح در کاربرگ شماره ۱ (امتیازات استنادی بر اساس رویت اصل مدارک اعطا می‌شود).

تبصره: تمدید گواهی صلاحیت تدریس در سال دوم منوط به ارائه گواهی معتبر شرکت در کارگاه‌های آموزشی است که معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی به صورت سالیانه اعلام می‌کند.

۱۴- کمیته تعیین صلاحیت تدریس دارای ترکیب زیر است:

- رئیس پردیس به عنوان نماینده رئیس دانشگاه (رئیس کمیته).
 - معاون آموزشی، پژوهشی و فرهنگی پردیس (نایب رئیس کمیته).
 - مدیر گروه آموزشی مربوط به عنوان (دبیر کمیته).
 - دو نفر عضو هیات علمی یا مدرس عضو گروه و هم رشته متقاضی (به عنوان مدعو).
- تبصره: در پردیس‌هایی که فاقد گروه آموزشی مرتبط با رشته تحصیلی متقاضی هستند، دو نفر از اعضای هیات علمی هم‌رشته متقاضی از سایر پردیس‌ها یا دانشگاه‌های دولتی که دارای مدرک دکتر هستند به عنوان مدعو کمیته دعوت می‌شوند.

۱۵- اعضای کمیته تعیین صلاحیت تدریس موظفند با در نظر گرفتن جمیع شرایط عمومی، علمی و توانمندی‌های تخصصی متقاضی بر مبنای اصل مدارک و مستندات ارائه شده و

مصاحبه حضوری، درباره صلاحیت تدریس در دانشگاه فرهنگیان قضاوت می‌کنند و کاربرگ- های شماره یک و دو (پیوست) را بر اساس مستندات مربوطه تکمیل می‌نمایند. در صورت کسب امتیازهای لازم، گواهی صلاحیت تدریس مطابق کاربرگ شماره ۳ توسط رئیس پردیس برای مدت یکسال صادر می‌شود.

تبصره: در صورت دریافت هرگونه گزارش قابل استناد در هر زمان از نیمسال تحصیلی مبنی بر رعایت نشدن شئون علمی و اخلاقی توسط مدرس، کمیته تعیین صلاحیت تدریس مجاز است جلسه مجدد بررسی صلاحیت تشکیل دهد و موضوع را بررسی و در صورت صحت مدعا و تشخیص، به لغو مجوز اقدام کند.

۱۶- حفظ سوابق گواهی صلاحیت تدریس در پردیس و ارسال یک نسخه از گواهی صلاحیت تدریس به همراه تمامی مستندات مورد نظر (به خصوص کپی برابر اصل شده مدارک هویت و مدارج تحصیلی) به معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی جهت پیگیری صدور «شناسه تدریس» توسط اداره کل امور اداری و ثبت در سامانه آموزشی دانشگاه، الزامی است.

۱۷ - تدریس دروس معارف اسلامی به صورت موظف یا حق التدریس فقط توسط مدرسان دارای مجوز از معاونت امور اساتید نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها و با رعایت سایر مقررات مربوط به مدرسان مدعو، امکان پذیر است. در این مورد، هماهنگی با رئیس گروه معارف اسلامی الزامی است.

۱۸ - تدریس درس «آشنایی با دفاع مقدس» به صورت حق التدریس فقط توسط مدرسان دارای مجوز از بنیاد حفظ آثار و ارزشهای دفاع مقدس و با رعایت سایر مقررات مربوط به مدرسان مدعو امکان پذیر است.

ماده ۳: اولویت‌ها در بکارگیری مدرس به صورت حق التدریس

۱۹- اولویت بکارگیری مدرسان حق التدریس در رشته‌ها و دروس مورد نظر به ترتیب ذیل خواهد بود:

الف) مدرسان و اعضای هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان که دارای مدرک دکترا هستند.

ب) اعضای هیئت علمی دارای دست کم دو سال سابقه تدریس دانشگاهها و موسسات آموزش عالی دولتی (به ترتیب با مرتبه استاد، دانشیار، استادیار).

- ج) دبیران مامور تمام وقت یا موظف دارای مدرک دکترا.
- د) مدرسان و اعضای هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان که دارای مدرک کارشناسی ارشد هستند.
- ه) اعضای هیات علمی و مدرسان بازنشسته دانشگاهها (به ترتیب با مدرک دکتری و کارشناسی ارشد).
- و) دبیران شاغل در آموزش و پرورش (به ترتیب با مدرک دکتری و کارشناسی ارشد).
- ز) سایر گروه‌های شغلی و اشخاص غیرشاغل دارای مدرک دکترای تخصصی (یا دانشجوی دکتری با گذراندن امتحان جامع برای پردیس‌های واقع در مناطق محروم) تا سقف ۱۲ واحد معادل در نیمسال.
- تبصره: برای تدریس کارورزی در همه حال مدرسان دانشگاه فرهنگیان در اولویت هستند.
- ۲۰- استفاده از ظرفیت حق‌التدریس فقط در صورت تکمیل واحد موظف تدریس اعضای هیئت علمی و مدرسان موظف و دبیران مامور در دانشگاه و به ترتیب اولویت‌های فوق‌الذکر مجاز است.
- ۲۱- استفاده از خدمات اعضای هیئت علمی، مدرسان، دبیران مامور به خدمت و مدرسان مدعو به صورت حق‌التدریس فقط در دروس متناسب با تخصص آخرین مدرک و رشته تحصیلی شخص مجاز است.
- ۲۲- بکارگیری اعضای هیات علمی و مدرسان برای تدریس بیش از هشت ساعت (اعم از نظری و عملی و کارگاهی و کارورزی) در طول یک روز در دانشگاه فرهنگیان مجاز نیست.
- ۲۳- استفاده از نیروی خبره با مدرک کارشناسی صرفاً جهت تدریس دروس عملی، هنری و آزمایشگاهی و در شرایطی که تامین نیروی واجد شرایط با مدرک تحصیلی بالاتر وجود نداشته باشد، با ارایه دلایل توجیهی و دریافت مجوز از معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه با رعایت سایر شرایط مدرسان مدعو و وجود گواهی صلاحیت تدریس با رعایت تبصره (۱) ماده (۳۳) آیین نامه استخدامی اعضای هیات علمی ممکن است. در چنین شرایطی دریافت

مجوز تدریس از معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی باید دست کم یک ماه قبل از انتخاب واحد دانشجویان انجام شده باشد.

۲۴ - هر گونه بکارگیری اشخاص برای امر تدریس به صورت مدعو، نیازمند انعقاد قرارداد تدریس قبل از بکارگیری است.

۲۵ - مواردی از تکالیف و وظایف آموزشی و پژوهشی غیر از تدریس اعضای هیات علمی و مدرسان که در این دستورالعمل ذکر نشده است، تابع مقررات آیین نامه های استخدامی اعضای هیات علمی و غیر هیات علمی بویژه مواد (۲۱)، (۲۲) و (۲۳) آیین نامه استخدامی اعضای هیات علمی و ماده (۲۹) آیین نامه استخدامی اعضای غیر هیات علمی خواهد بود.

۲۶ - مسئولیت نظارت بر حسن اجرای مفاد این شیوه نامه در استانها بر عهده روسای پردیسها و در سازمان مرکزی به عهده معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

ماده ۴: تصویب نامه

این شیوه نامه در تاریخ ۱۳۹۳/۰۶/۲۵ به تصویب شورای دانشگاه فرهنگیان رسید و از ابتدای نیمسال اول سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ جایگزین دستورالعمل مصوب مورخ ۹۲/۹/۱۸ شورای دانشگاه می شود و در تمام واحدهای دانشگاه لازم الاجراست. با ابلاغ این شیوه نامه، کلیه بخشنامه ها و دستورالعمل های مغایر با آن لغو و بلااثر می گردد. این شیوه نامه در تاریخ ۱۳۹۴/۰۶/۱۵ توسط شورای دانشگاه بازنگری و اصلاح گردید.

دکتر محمود مهر محمدی

رئیس شورا و سرپرست دانشگاه فرهنگیان

